

סיפור הקרב של אייל

בחודש וחצי האחרונים של השירות, אייל פיקד על צוות של סיירת נח"ל שנשלח לאליפות צה"ל בכושר קרבי ואימן את הכוח שלו בצורה אינטנסיבית כדי לעמוד במשימה ולנצח. בתקופה הזו, חיילי הצוות של אייל התחלקו בין צוותים שונים של הסיירת אשר תפסו קו באזור כרם שלום.

מתן קב-ונקי, הסמ"פ של אייל, סיפר לנו שחיילים שנשלחו לאליפות צה"ל היו חלק מסבבי כוננות, כלומר חודש וחצי בהם מי שמתאמן לאליפות צה"ל משובץ בסבב הכוננות של הקו. אייל לא היה חלק מהסבב הזה כיוון שהיה מפקד צוות, אבל הוא החליט בכל זאת להיכנס לסבב ביחד עם החיילים. באותו סופ"ש אייל התנדב להחליף מפק"צ חבר שלו, ולסגור במקומו שבת בגבול בכרם שלום.

אורי שמעון, לוחם בסיירת שסגר גם הוא במוצב כרם שלום באותה השבת, סיפר שהיה שם בקו במהלך כל החודשים האחרונים. אורי שיתף שארבעה ימים לפני תחילת המלחמה הגיעו למוצב כרם שלום ארבעה עזתים. הלוחמים עצרו ותשאלו אותם, ויום למחרת הם הוחזרו למעבר ארז ושחררו לרצועה, בהתאם לנוהל הרגיל. בדיעבד אורי מאמין שהם הגיעו לאסוף מודיעין לפני המלחמה.

ביום חמישי בערב - 05.10.23, אייל הגיע למוצב כרם שלום, שם הוצבה פלגה א' שכללה 21 איש: מתן הסמ"פ, אייל, ו-19 לוחמים מסיירת נח"ל אשר הוגדרו ככוח עתודה - אחראים לעזור ולתגבר בכל הגזרות, ללא גזרה ספציפית משלהם.

ביום שישי בערב, במקום להגיע לארוחת הערב החגיגית, אייל יצא לריצת 21.2 ק"מ ביחד עם חברו הראל פרי ושרב שיא אישי. אייל סיפר למתן ש"היה מטורף" וחזר מאוד שמח.

בשבת ה-7.10.23, בשעה 05:15 בבוקר, כמו בכל בוקר, הם התעוררו והתארגנו ליציאה למשימת בוקר, "כוננות עם שחר". החיילים חולקו לאזורים שונים בגזרה במסגרת הנוהל הרגיל, שמטרתו "לא לקפוץ מהמיטה לדברים שקורים בזריחה", כיוון שאלו זמנים רגישים. להיות מוכנים בשטח ודרכים להגיב לכל תרחיש במצב המיטבי.

אייל לא היה חלק מהמשימה הזו, אולם התנדב להצטרף לצוות שעליו פיקד הסמל של אייל - עמית צ'רצ'יס, וללכת איתם לפק"ל קפה של בוקר. החולייה שלהם הוגדרה ככרמל א' - כוח תגבור לאירועים מתפרצים. בחוליה היו אייל, ארבעה לוחמים נוספים מהסיירת: עמית צ'רצ'יס, אורי שמעון, גפן קליר ודניאל בזגודוב, ונהג ההאמר שלהם, ארז אונגר, גם הוא לוחם בעורב נח"ל - סה"כ 6 לוחמים.

מתן שלח את אייל והחוליה לאנדרטת נירים ("דנגור"), אשר נמצאת בדרך ממוצב סופה לקיבוץ סופה, ממש ביניהם בקדמת הקיבוץ, שם הם שימשו ככוח תגבור לפלגה ג' - עורב נח"ל, אשר הוצבו במוצב סופה.

אייל והחוליה עשו את דרכם לאנדרטה ובדרך עצרו במוצב סופה, ולקחו שוקו ועוגיות לפק"ל קפה של בוקר. אורי סיפר שבדרך לאנדרטה הוא ואייל דיברו ביניהם, בהמשך לאותו אירוע העצורים שקרה ארבעה ימים לפני כן. הם שוחחו על התנהלות מול עצורים, ואייל הדגיש שצריכים להתנהל מולם במקצועיות, עם קיום ברורים, ללא יחס משפיל או מבזה.

כאשר הם הגיעו לאנדרטה, הם עוד לא הכירו את המקום. הם ראו ספסלים ורצו לצאת לעשות שם פק"ל קפה. הם התחילו לרדת מהרכב אחד אחרי השני, ובשלב הזה כולם השאירו את הקסדות ברכב, חלקם גם השאירו את הנשקים שלהם שם, וכולם מלבד אייל גם הוציאו את השלוקרים של המים שהיו עליהם באפוד והשאירו גם אותם ברכב. לכולם היו אפודים עליהם, והם בעצם ירדו מההאמר עם ציוד ממש בקושי בסיסי.

אורי, שירד אחרון מהרכב, סיפר שממש ברגע שהוא יצא ממנו הם החלו לראות שיגורים מכל הרצועה שעפים לכיוונם באופן מסיבי ממש, והחלו לחוות פיצוצים. בניגוד למצב ה"רגיל" שבו הירי כוון לעוטף או למרכז הארץ, הפעם הירי כוון למוצבים עצמם. מכאן החל מטח כבד מאוד של פצמ"רים.

בשלב הזה, לפי התיאור של אורי, הם עדיין לא ידעו שיש מיגונית, כיוון שלא הכירו את המקום, וכל אחד מהלוחמים רץ לכיוון אחר לתפוס מחסה, והם עדיין לא הספיקו לאסוף את הנשקים. לאחר כמה דקות של ירי התחילו גם האזעקות.

לאחר כמה רגעים מישו זיהה את המיגונית וצעק שיש מיגונית במקום, וכולם התחילו לרוץ לשם ונכנסו אליה ביחד כדי לתפוס מחסה, כל ששת הלוחמים (האזור כולו באנדרטה הוא שטח פתוח וחשוף). הם התחילו לדבר על כמה מסכנים אנשי העוטף, ועל כך שבטח יהיה עכשיו עוד סבב לחימה מול עזה. עוד לא הבינו כמה המצב חריג.

במקביל לירי המסיבי, עשרות מחבלים התקדמו לאזור האנדרטה והמוצב מכיוון שורת עצים ומטעים שהייתה גבוהה מהמקום בו אייל והחוליה מוקמו, כך שהם לא יכלו לראות אותם מגיעים. אורי תיאר שהדקות האלו במיגונית היו הכי מלחיצות עבורו. רקטות נפלו סביבם בלי הפסקה ונשמעו בומים מאוד חזקים, המיגונית רעדה ממש וחתוכות רסיסים נפלו בפתח. חלק מהלוחמים כבר היו לתחושתו בסוג של הלם, ואייל ניסה לסייע להם ופעל כדי למקד אותם ולמנוע מזה לקרות. אורי ועמית תיארו שמהרגע הראשון אייל היה מאוד מפוקס ומרוכז, מאוד פרקטי. החל לבצע טלפונים וניסה לברר מה קורה.

כמה דקות לאחר מכן עידו שני - סמג"ד הסיירת, הכריז בקשר על מלחמה באותה הקלטה מפורסמת. שני דיווח על החדירה של המחבלים לשטחי הארץ, הורה לכל אחד להילחם בגזרתו, לפעול להגן על היישובים ולחסל מחבלים, ואיחל לכולם בהצלחה. אורי סיפר שאנשים עוד לא הבינו מה קורה, אפילו קצת צחקו וחשבו שהוא אומר סתם, לא רצו להאמין שזה מה שקורה.

בשלב הזה, הנקודה בה הם שהו מול הגדר היא ק.ד 208. הם החלו לשמוע בקשר של צ'רצ'ס שמחבלים חדרו לשטח ישראל, תחילת לק.ד 210, ואז ל 202 וכן הלאה. הם מבינים שיש חדירה והמחבלים קרובים. מבחינתם הם חשו שהם מרכז האירוע, שהמחבלים מנסים להגיע אליהם. בדיעבד רבים חשו כך. אף אחד לא ידע להעריך מה קורה בגזרות השכנות.

אורי ובזגודוב תפסו זיג בפתח המיגונית וחיפו לכיוון צפון. בנתיים - וזה אחד הדברים שמבחינת אורי אייל עשה ובכך הציל את חייהם תוך סיכון של עצמו - ממש תוך כדי הירי הכבד של הרקטות אייל לקח איתו את בזגודוב והם רצו ביחד להאמר, הביאו משם את הנשקים של כולם ואת כל הקסדות שהצליחו לסחוב וחזרו לכוח ששהה במיגונית. ככה כולם קיבלו את הנשקים שלהם, וחלקם הצטיידו בקסדות. בזגודוב ואייל נותרו ללא קסדה. בשלב הזה הם עדיין חיפו על הכניסה למיגונית והמתונו. מדי פעם ביצעו ביניהם חילופים. אייל עלה בקשר, שלח נצ שזה ממש חשוב, והחל להיערך לניהול הלחימה.

ברגע מסוים, עמית העריך שזה בערך רבע שעה לאחר תחילת המטחים, הם החלו לשמוע קולות בערבית סביבם, וזיהו מבעד לפתח המיגונית שני מחבלים. אחד מהם, שהתמקם באזור העצים היה עם כובע של צה"ל וזה היה מבלבל. אייל ועמית עוד התייעצו ביניהם האם נכון לפתוח באש ולחשוף את מיקומם בעודם בתוך המיגונית או להמתין, והם החליטו לפתוח בקרב כנגד המחבלים והם חוסלו ע"י אורי ובזגודוב שמוקמו בפתח המיגונית. הצוות ניהל לחימה מתוך המיגונית החוצה, כאשר הם עושים תורות של זוגות בפתח המיגונית ומחליפים ביניהם בכל כמה זמן, כדי להימנע ממצב בו חלק מהלוחמים רק שומעים את הקרב ולא רואים דבר - מה שהם ידעו שעלול לגרום לטראומה נפשית. בנקודה הזו הם היו מעט מבוהלים לתחושת אורי, אבל מבחינתם ההתחלה טובה, הם מצליחים. התחושה מרגיעה.

חנוך, חייל של אייל שלחם בקרב צמוד במוצב סופה, סיפר שאייל והלוחמים שלו היו מהראשונים שהותקלו במסגרת הקרבות, כלומר זה היה בשלב מאוד מוקדם של הלחימה.

מחבלים נוספים המשיכו להגיע, והלחימה התעצמה. למחבלים היו רימונים וטילים, ולאייילים וללוחמים היו רק את הנשקים האישיים שלהם.

בשעה 07:13 אייל שלח הודעת וואטסאפ בקבוצת "סיירת נחל לוחמים ומפקדים", וכתב: "אנחנו בנירים באנדרטה בחילופי אש עם מחבלים. תגבור דחוף. מי שליד חמל או משהו, יש פה הרבה מחבלים. תעבירו שאנחנו במרחב המוגן. 5 מחבלים הרוגים. יש עוד".

בשעה 07:31 אייל דווח בקבוצת הוואטסאפ "קצינים 934" וכתב: "מי שיכול להעביר לחמל יחידה. אנחנו כרמל א באנדרטת נירים במקלט, בדנגור. 5 מחבלים הרוגים, פצוע לכוחותינו. יש עוד מחבלים סביבנו. תעלו לתגבור אנחנו לא תופסים אף אחד". בשעה 07:43 אייל שולח לקבוצה הודעה נוספת עם בקשת תגבור, ושולח נ.צ מדויק.

במקביל לקרב שהתנהל באנדרטה, כבר בתחילת הלחימה כוח נוסף של עורב נח"ל אשר כלל את רועי צ'אפל (המ"פ) ואת דביר שנקמן (החובש) היה בסיור בוקר, ונתקל במחבלים באזור חולית. לאחר שהם חיסלו שם מספר מחבלים, צ'אפל התפצל מהכוח של דביר, ושולח כל צוות להגן על אזור אחר. צ'אפל נסע ברכב הדויד הממוגן שלו ביחד עם תומר מזרחי, לוחם בסיירת, ועם הנהג שלו. תחילה הם סייעו לצוות של הסיירת שנתקל בכניסה למוצב "סופה" לפרוק מה"אכזרית" (אותו צוות בו לחמו חנוך ואופיר חכים. חנוך העלה שאולי אופיר, שהספיק לדבר עם אייל בקשר, היה זה שעדכן את צ'אפל על הלחימה של אייל והצוות באנדרטה). לאחר מכן, צ'אפל והצוות שלו המשיכו לאנדרטה בה אייל והצוות שלו לחמו. כאשר צ'אפל והצוות שלו הגיעו לאנדרטה הם חטפו מייד רקטת RPG, ממנה נפגע ונהרג תומר מזרחי ז"ל. צ'אפל פרק מהדויד, השיב אש וניהל קרב עם המחבלים, נפגע מירי ונהרג גם הוא בצמוד לרכב (אשר חנה בערך 70-80 מטרים מהמיגונית בה לחמו אייל וצוותו). נהג הדויד של צ'אפל עלה בקשר מול דביר (שיצאו לכיוון חולית), והזעיק אותם לתגבורת בקרב באנדרטה.

כאשר דביר והכוח שלו (שישה לוחמים סה"כ) הגיעו לאנדרטה, אייל והחיילים שלו המשיכו לנהל לחימה מתוך המיגונית. הם לקחו איתם את גופותיהם של צ'אפל ומזרחי (כדי שלא ייחטפו ע"י המחבלים), והסיעו את שני הדוידים לפתח המיגונית (15-20 מטרים ממנה לערך), במעין צורת ח' בין הרכבים והמיגונית, כאשר אחד לכיוון דרום והשני לצפון.

בשלב הזה אייל החליט שצריך לפצל את הכוח לחוליות קטנות ולצאת מהמיגונית שכותרה ע"י המחבלים. תחת ירי וחיפויים הדדיים, הם החלו להיפרס בשטח. אורי ובזגודוב התמקמו מאחורי המיגונית, בסמוך לאחד הדוידים. אייל ודביר לחמו מאחורי הדוד, כאשר לאורך הקרב אייל רץ הלוך ושוב מספר פעמים למיגונית, שם היו פצועים. צ'רצ'ס נותר בתוך המיגונית, ואחד הנהגים נותר בתוך הדוד. שאר הלוחמים ביחד עם הנהג השני רצו לאנדרטה הסמוכה ולחמו ממנה, כאשר בשלב מסוים שניים מהם נפצעו מירי ואז הם עלו לגג האנדרטה, לחמו מעמדה גבוהה ונותרו שם עד לפינוי.

אורי תיאר שפתאום ברגע מסוים הם חטפו מכת אש מטורפת, הוא ממש ראה את העלים והחול בצמוד אליהם עפים. אחרי הכדורים שנורו לעברם המחבלים ירו רימונים וטילי RPG, כאשר הם מסתתרים בתוך סבך הצמחייה ולא ניתן היה לראות אותם. הלוחמים ירו לעבר הסבך וניהלו קרב, במהלכו נהרגו מספר רב של מחבלים.

לאורך כל הזמן הזה אייל המשיך לנסות לעלות מול כוחות דרך הקשר האישי שנמצא על צ'רצ'יס, לעדכן במצב הלחימה ולבקש תגבור, אולם הם לא קיבלו שום תגובה. הקשר לא עבד טוב מתוך המיגונית, והם לא ידעו על מצב הקרבות הקשים בכל הגזרה.

אייל החליט לרוץ לדוד שחנה בפתח המיגונית, ולהשתמש בקשר שמצוי שם כדי לשדר החוצה, כיוון שהקשר הזה בעל עוצמה חזקה יותר. אייל עלה בקשר ויצר קשר עם הכוח השכן שנתקל גם הוא (ביניהם אופיר וחנוך), ובשעה 8 בבוקר עוד ניהל שיחה טלפונית עם ברנש, מ"ד הסיירת, שנפל גם הוא בקרב.

לאורך הקרב אייל המשיך ועבר בין המיגונית לבין הדוידים, משם הוא נלחם. בין השעה 08:20 ל-08:40 לערך, בזמן שאייל עבר מהמיגונית לדוד שבו שהו דביר ואחד הנהגים, אייל נורה ונפגע מכדור בודד שהגיע מכיוון הציר שצמוד לקיבוץ. הכדור פגע בדיוק ברווח שבין הפלטות של האפוד הקרמי, כך שנכנס מצד צלע ימין ויוצא מצד צלע שמאל, ופגע בשתי הריאות שלו. דביר עוד הספיק לשאול את אייל איפה נפצע, אייל טפח פעמיים על הצלע, התיישב ואיבד

הכרה מייד.

דביר התכופף וניסה למשוך את אייל לתוך הדייד ולהרים לו את החזה כדי לנסות ולטפל בו, אך הבין שבשלב הזה אייל כבר איננו בחיים. באותו הרגע נורה עליהם פצמר שפוגע כחצי מטר מהם, ממנו דביר נפצע קשה בשתי רגליו. דביר סיפר שראה את הזנב של המרגמה תקוע ברצפה כחצי מטר ממנו אחרי שהעשן התפזר. מאותו ירי של פצמ"רים נפגע גם צ'רצ'ס, שנפצע באורח קשה והצליח להגיע לתוך המיגונית.

בנתיים אורי ובזגודוב המשיכו לנהל לחימה מחוץ למיגונית, עד ששניהם נפגעו בידם מירי. הם שמו חוסמי עורקים והמשיכו להילחם, עד שצ'רצ'ס צעק להם שהוא עודכן בקשר שהם מוקפים במחבלים וצריכים להתמגן. הם נכנסו למיגונית, שם בזגודוב התיישב ואיבד הכרה, והתברר שהכדור שפגע בידו עבר דרכה במעלה הגוף. תוך מספר דקות בזגודוב מת מפצעיו.

אורי בנתיים התמקם בכניסה למיגונית וכיוון את הנשק שלו כך שיוכל לירות ממנה החוצה.

אורי סיפר שמבחינתו ברגע הזה אייל הציל אותם פעם נוספת, כעת גם במותו. אחרי זמן ממושך שהוא וצ'רצ'ס שכבו פצועים במיגונית ואיבדו הרבה דם, הם הבינו שהם חייבים לשתות מים כדי להציל את עצמם ולא להתייבש. אבל כולם השאירו את השלוקרים בדוד והיו ללא מים - כולם מלבד אייל, שתמיד לקח איתו את כל הציוד הדרוש ללחימה. צ'רצ'ס נזכר פתאום שלאייל יש מים וסיפר לאורי, אורי צעק לדביר שיש לאייל שלוקר עם מים בווסט, ודביר הצליח להגיע אליו ולזרוק אותו אליהם. אורי מספר שבזכות המים האלה הם ניצלו, כיוון שצ'רצ'ס כבר היה במצב נורא קשה והיה חייב נוזלים.

הכוחות שהיו מעל האנדרטה חיפו עליהם והמשיכו להילחם, עד בערך 09:30-10:00 (להערכתו של דביר), שם בערך זוכר שהקרב נגמר, כלל המחבלים חוסלו והיה שקט מוחלט. הם לא ידעו כמה מחבלים חוסלו, אך ידעו שהם היו רבים. בגזרה שלהם - אף מחבל לא הצליח לחדור ליישוב.

הלוחמים עדיין לא הבינו מה קורה סביבם בגזרה, ולמה לא מגיעים לחלץ אותם. את גודל האירוע הם הבינו רק כשבשלב מסוים צ'רצ'ס נתן לאורי את הטלפון שלו ושם היו מלא התרעות, ורק אז הבין מה קורה בכל הגזרה. עד אז אורי תיאר שהוא הרגיש ממש חרדת נטישה, לא הבין איפה צה"ל, איפה המסוקים וכוח חילוץ. הם חשבו שהם עצמם האירוע. רק אחרי שהבינו מה קורה בגזרה ועל החדירות ליישובים, היה להם ברור שקודם כל צריך להגיע לאזרחים.

דביר נותר בדוד לצד אייל עד לפינוי. כל הזמן הוא עמד בקשר עם הלוחמים במיגונית באמצעות צעקות וטלפונים. לאחר שדביר ראה שכוחות לא מגיעים, הוא הצליח ליצור קשר עם גורמים בבור בקרייה ולדאוג שיגיעו מסוקים לחלץ אותם, בדגש על הפצועים קשה. הדבר לקח זמן רב לאור מורכבות האירוע, והכוח פונה לקראת 13:00 בצהריים ע"י מסוק של 669 שנחת בין הדיונות הסמוכות. הלוחמים שעמדו על הרגליים סייעו לפצועים להתפנות אליו.

מתן סיפר שאיננו יודע לומר כמה מחבלים בדיוק הגיעו למקום, אולם ידע לספר כי הם היו רבים מאוד, כיוון שבמקום אותרו הרבה מאוד גופות מחבלים שחוסלו בקרב.

פז המג"ד סיפר שבמרחב סופה היו להערכתם (מעדויות וצילומים שאספו) בערך 50-70 מחבלים (באנדרטה, במוצב וציר אוקטביה), וספציפית באנדרטה סביבות ה 30.

דביר סיפר שאייל מהר מאוד בתחילת האירוע הבין מה קורה בשטח, ניהל את הקרב באורך רוח ובהצטיינות, דאג לחיילים שלו ותפקד ממש כפי שמפקד צריך, עשה את כל מה שהיה צריך לעשות. אייל כמה פעמים עבר ברין המיגונית והדוד וסיכן את חייו, דאג לחיילים שלו, השיג תגבורת שהייתה קריטית והביא לניצחון בקרב.

חנוך שיתף שאייל דאג לו ממש, כמו לאח. דאג שלא יחסר לו כלום, ונלחם עליו לכל אורך הדרך. חנוך סיפר שמבחינתו הוא חי בזכות אייל. לאייל היה חשוב שחייליו יהיו מוכנים בכל רגע למלחמה. תמיד עם ציוד עליהם, מדים מלאים, מוכנים בכל רגע לכל תרחיש. מבחינת חנוך בזכות אייל הוא היה מוכן לקרב, תפקד בצורה הטובה ביותר, ובכך שמר על חייו.

בסיום הקרבות, התברר שמספר האזרחים שנהרגו בסופה היה שלושה (שניים מהם לחמו בכיתת הכוננות). בכרם שלום נפלו בקרבות שני אזרחים. בזכות הקרב הארוך והקשה שלחמו כוחות הנח"ל במוצב ובאנדרטה, במהלכו המחבלים עוכבו וחוסלו, תושבי המקום הספיקו להתמגן ולהיערך וחייהם ניצלו. בזכות הלחימה שאייל ולוחמיו ניהלו נגד המחבלים ניצלו חייהם של רבים.